

מסורת הש"ס

(א) לעיל לה. ב"ק פ"ג.
סנהדרין ע"ב (דפ"ד, כ"ג) ב"ק
(ה) פ"ד. (לעיל לה. ב"ק פ"ג)
(ו) נלקחמן (ה) ונמנדר
(ז) ונשחט לה.
(ח) כ"ג: ח' ילמד ח' ויפח
ח' קטאת. ח' (ב"ק פ"ג, י"ג)
(ט) ונדרים כ"ג. (ח) וילמד
לימנר דהכח לא קאי אלקה
לא חס אלא אלקה לא
תקול ספר דלקח אמינר
בסמוך ולרבה דלמך חידוש
ח' ח"מ. (ח) וילפי אסון
אצ"י מלגה י"א אסון
נפקי מלוא ממשנה דצי
חוקי אשטרין ע"פ משה
ע"פ נדרשתינן ולא ע"פ
נפקי משה ע"פ אכל לא
ע"פ ונפש משה אלא
אשטרין משה ואלו קרא
ישראל יורה אלא משה
דקרא קדשין וילכח משה
לישמוח מלא יידיה אסון
ונשכח משה נפש יפח
אסון מנה קדשה דמשה
ע"פ ויכריז נדרב דלמך לא
משי' מניח ממוח אחר
דכדי ממה דרשית לא
ע"פ ויכריז נדרב דלמך לא
גירדא דמכוח פפסי אלא
אשטרין לא יידיה אסון
והשכחא משי' מנה אפ"י
הרז וקדש מירלון מהקסא
דמנה ע"פ חוקי. מ"ו
(ז) ילפי דאשון.

תורה אור השלם

1. וּמִכָּה בְּהִמָּה יִשְׁלֹמֶנָה
וּמִכָּה אָדָם יוֹמֶת;
וְיִקְרָא כִּי כֹא
2. עֵין תַּחַת יָד שֵׁן תַּחַת
שֵׁן יָד תַּחַת יָד רִגְלָה תַּחַת
רִגְלָה;
3. כִּי חֶרֶם אֲשֶׁר יִזְרֹם
מִן הָאָדָם לַיָּדָה מוֹת
יוֹמֶת;
4. וְיִקְרָא כִּי כֹא
כִּי יִמָּצֵא אִישׁ בְּנֶגֶץ
בְּתוֹלָה אֲשֶׁר לֹא אֲרֻשָּׁה
וּתְפִשֶׁהוּ וְדָבְרֶה עִמָּה
וּנְמָקָהּ; וְיִזְכֹּר כֹּכ כִּי
5. וְכִי יִפְתָּה אִישׁ בְּתוֹלָה
אֲשֶׁר לֹא אֲרֻשָּׁה וְשָׁכַב
עִמָּה מִדֶּרֶךְ לֹא יִהְיֶה לָּהּ
לְאִשָּׁה; שְׂמוֹת כֹּכ טו

גליון הש"ס

גמ' בין מתבון לשאין
מתבון. עיין לקמן מ ע"א
מוד"ה אחד כדרכה:

תוספות רי"ד

[illegible]

אלו נערות פרק שלישי כתובות

לח.

עין משפט
גד מצוה

סד א מיי פ"ו מהלכות
רוחא ושמירת נפש
הל' יב יג סמג עשין עה:
סה ב מיי פ"א מהל'
חובל הלכה ב ג ד
סמג עשין ע:
סו ג מיי פ"ב מהל'
נערה הל' נו סמג
עשין נד טור אה"ע סימן
קעז:

בז ד מיי פ"ג מהל'
אישות הל' יא סמג
עשין מה טוש"ע אה"ע
סימן לו סעיף א:

מוסף רע"י

מכּה אדם
 בקוּמוּהוּ לִכְּן הוֹקֵסוּ בְּשֵׁלֶם
 הַחֲמָה מִכֵּה הַנְּהַלֵּם
 וּמִכֵּה אִדֹם יוֹמֵהוּ, וּמִשְׁעוֹ
 בְּהַחֲמָה חֲמֵשׁ מוֹנֵן וּבִאֵשׁ
 פְּעוֹר מִמֶּנּוּ, דְּרַבְמִי
 חֲמֵשׁ לִשְׁמֹלֵהוּ אֵל
 וְיִסְקֶה יֶלֶד הַחֲמָה פְּעוֹר
 תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ שׁל אִדֹם
 בְּהַחֲמָה
 תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ שׁל
 הַחֲמָה וְעוֹדֵי עַם:
 וְנִבְנִי עֲלֶיהָ
 דְּמֵה מִכֵּה הַחֲמָה
 לְעוֹלָם:
 דְּמִתְרַבֵּי קִי שְׁמֵה
 דְּמִתְרַבֵּי קִי שְׁמֵה
 עוֹלָם, אָף מִכֵּה אִדֹם
 דְּפִטְרִי קִרָּה
 לְעוֹלָם עוֹר
 וְאִשְׁכֵּי בִּשְׁמֵה רֹאשׁ
 וְנִבְנִי עֲלֶיהָ
 דְּמֵה מִכֵּה
 (ב"ר ע"ד)
לְשׂאין מִתְּכֵיבֵי
 שׁל אִימָה אֵלֶּיָּה
 (ע"ד)
לָרֹד עֲלֵיהָ
 שִׁסְכּוֹ בְּהַחֲמָה יִדּוּ אִלּוּ
 שִׁסְכּוֹ חֲבֵרֵי
 מִלְּמִנֵּה
 לְתַעֲלֵם
 שִׁסְכּוֹ חֲבֵרֵי
 דְּבִרְמִי
 הַחֲמָה (ב"ר ע"ד)
 דְּרִיךְ עַל יְמֵי
 בִּי הַחֲמָה,
 אֵלֶּה שְׁמֵה דְּבִלְמֵה אֲשֶׁנֶּן
 אֵלֶּה שְׁמֵה דְּבִלְמֵה אֲשֶׁנֶּן
 דְּרִיךְ יְרֵידָה חֲמֵי גוֹלָה אֵלֶּה
 דְּרִיךְ עֲלֵיהָ בִּרְמִי אִלּוּ
 פְּעוֹר מִגּוֹלָה דְּרַבְמִי
 (במדבר) יִשָּׁל עֲלֵיהָ
 וְיִמּוֹת, דְּרִיךְ עַל נְפִלֵי
 עֲנִיִּין (ב"ר ע"ד)
 וְנִבְנִי עֲלֵיהָ
 דְּמֵה מִכֵּה
 לְפִשְׁטוֹר מִזְּכֹר.
 כְּלוּמָר אִלּוּ חִילְקָה כִּי שׁוֹם
 כִּי לְפִשְׁטוֹר כִּי תִשְׁתַּחֲוֶהוּ
 אֵלֶּה כָּל דְּרִיךְ הוּא תִּמְחִיב
 דְּרִיכֵי כִּי מוֹקן בְּרִיק
 (י"ב) תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ עַל נְפִלֵי
 חֲמֵי עַל שְׁמֵה מִזְּכֹר
 לְחֵיב עַל שְׁמֵה מִזְּכֹר
 מִזְּכֹר, וּמִכֵּה וְהוּא
 מוֹק הוּא (נחמדין ע"ס).
 אָף מִכֵּה אִדֹם, אִלּוּ כִּי
 פְּעוֹר תִּשְׁתַּחֲוֶהוּ כְּמִזְכֹּר
 חֲלוֹק לְשׁוֹם דֵּי שְׁמִיחִי
 אֵלֶּה כִּי שְׁמֵה פְּעוֹר
 מִמֶּנּוּ, כִּי בִּשְׁמֵה אִדֹם
 תִּתְּכִין דְּפִשְׁטוֹר מִמֵּי
 מִזְּכֹר וְתִתְּכִין דְּמִכֵּה מִזְּכֹר
 (נחמדין ע"ס).
שְׁחִירֵי תוֹרָה בִּקְבֵּה.
 כִּי מִשְׁפַּע קִי מִדּוֹשׁ הוּא
 הַלֵּךְ אִשְׁ"ק מִדּוֹשׁ קִי
 כִּי מִשְׁפַּע מִמֵּי (ע"ד)
 (ל"ד)

הנני מליץ היבוא הדרגו דרך **עלייה דלא** ניתן שנגתו לכפרה.
פירוש לכפרה צידי אדם אע"ג דדרך עלייה קיל טפי מדרך
יירידה כדמוכח בפרק אלו הן הגולין (מסות דף ט. וסע) גבי גר תושב
גולה ע"י גר תושב וכל חומרי לשמעתינ אל תלי אלו בזה שאלא שמה
לשפעתה דלינו מוקף הש"ס צימה

שסקילה ושריפה חמורין מהרג וחנק: **אבל** סימא את עינו והרגו בדבר אחר אימא נשקול מיניה ממונא ונקמליה. כך גרס ר"ח דמלא יהיה חסון לא נפקא לן אלא סימא את עינו והרגו זה י' התם שזהבאה אחת הרג את האשה וגם הולדות אבל סימא את עינו והרגו דדבר אחר צבת אחת לא י' להכי אינטידין כל חרס למיפטריה קשה לרשב"א דהא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה לא דריש קרא להכי דלא נשקול מיניה ממונא ונקטליה אלא שלא יתן ממון ונפטריה ושמא אילו לא נאמר קאמר דלאשכחן ריש פרק נגמר דהדין (סנהדרין דף מ. טו.) וצמח דוכתי ורשב"א נראה דהכא ממסיק אליבא דתנא דדי חזקיה אבל לרבי ישמעאל ודאי לית ליה הא דתנא דדי חזקיה והא דלאמר דריש הנמנעין (ספ. דף פד: וט.) הניחא למאן דלית ליה דתנא דדי חזקיה אלא למאן דלית ליה היקשא למא ל' תנא דלית ליה דדי חזקיה היינו רבי ישמעאל וצמח דקאמר ולרבה דלאמר חידוש הוא שחידשה תורה בקנס כו' סבר לה כת"ק דר' חנניא בן עקיבא הוה מצא למימר ס"ל כרבי ישמעאל: **הא** נמי מאידך תנא דבי חזקיה נפקא. לאו מההיא דרשה גופה קאמר דנפקא לן דהא ההיא דרשה לא שייכא כלל לסימא את עינו והרגו דדבר אחר אלא הכי דייק דבי הכי דדרשי ואל עין ונפש תחת עין ה"נ דרשין נפש תחת נפש ולא עין ונפש תחת נפש וסימא את עינו והרגו דכ"א לא חשיב עין ונפש אלא נפש גריד' דמה שסימא את עינו בשעת הריגה לא חשיב כלום דכלאו הכי היה מ"א אלא שהמיתו בצער מרובה ווא"ת הא מילתא נמי מתנא דדי חזקיה דלעיל נפקא דמה מכה דבהמה לא חלקת בין סימא את עינה והרגה זה להורגה דכ"א כו' וי"ל דמכה אדם ומכה בהמה משמע ליה דהכא אחת וא"ת סימא את עינו והרגו דכ"א חפיוק ליה דפטור מדמי עין אפי' לא הרג דבשעה שסימא את עינו היה רודף וניתן להצילו דנפשו וי"ל דמיידי שזיכול להצילו בלאחד מאיבירו שלא ניתן להצילו דנפשו: **אמר** רב אשי איצטריך בו' הימיה דמשמע דלאס הרגו וקרע

שִׁירָאֵין דִּידֵיהּ דִּמְחִיב דְּלִיכָא לְמִיפְטֹרְיָהּ לֹא מִקְרָא דְלָא יִהְיֶה אֶסּוֹן וְלֹא מִקְרָא דְנֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ דִּהָא הוּא מִמּוֹן וּנְפֶשׁ תַּחַת מִמּוֹן וּנְפֶשׁ וְלִגְעִיל (דף 13:) פֶּטֶר וְאִיזִי וְזֶשְׁכֵּל תְּרוּמָהּ מִשְׁלוֹ וְקֹרֶע שִׁירָאֵין שֶׁל וְיִ"ל דְּלִפִּי הָאִמָּת נִפְקִי כּוֹלָהּ מִמֶּנָּה דְּבִי חֻזְקִיהּ וְהִ"פ וְהִיא לֹא לְבִי אֵלָּא כּוֹלָה נִפְקָא לָן מִמֶּנָּה דְּבִי חֻזְקִיהּ דִּפְטוֹר דִּאי הוּא חֻזְקִיהּ וְאִמָּת וְלִשְׁמֵי דִלְעִימְתָּהּ כֹּלָה חֻזְקִיהּ חֻזְקִיהּ וְקֹרֶע שִׁירָאֵין עַל יְדֵי אִמָּת וְחֻזְקִיהּ חֻזְקִיהּ דִּלְעִימְתָּהּ כֹּלָה עַל לְבִי:

י קרא דלל יהיה אסון והבא מפיק קנס מכל חרם היינו משום
י כו' אי נמי מתניתין אתיא כתנא קמא דרבי חנניא בן עקביא:
אימא

אלא כר"ע דבע"כ גירסה או נתאלמנה שאל"כ הו"ל א"א ויש בהו מיתת ב"ד:

הני מילי: ללא תקחו כופר לפטור רוצח מויד מקטלא: היכא דהרגו. במזיד דרך עלייה בהנפת ידו הכהו מאחריו לדכותה בשוגג לא ניתן לכפרת גלות כדכתיב: ויפל דרך נפילה: מדשנא די חוקיה נפקא. שאין חילוק בין דרך דרך עלייה לדרך ירידה: לחייבו ממון.

והוא הדין לפדומו. ולא יהיה אסון ו
מיהא אלתערין דלי מהיקשא הוה
אמינא דאדרבה לאידך גיסא מה
מכה בהמה לעולם ישלם אף מכה
אדם ישלם והשתא דנפקא לן פטור
משלומין למזיד מלא יהי אסון על
כרחק היקשא לפטור שוגג דרך
עליה: הכי גרסינן אלא אמר רמי
בר חמא כו'. אלתערין חדו' מהמי
קראי לאשמעינן דלא ליעביד ביה
מרתוי ואף על גב דנפקא לן מולא
יהיה אסון: הוי מילי. דלא ענשינן
ליה במרתוי היכא דסימא עיניו
והרגו בה בצאותה מכה ומת: בדבר
אחר. במכה אחרת ובצת אחת:
אימא. ויענשיה דמי עין ומיתה
בשביל ההרגה: הא. דסימא עיניו
והרגו בה: מאידך דבי חוקיה נפקא.
דלא לעינשיה: ולא עין ונפש חיה
עין. מיניה קיימא לן בזהבולדש דעין
תחת עין לאו ממש דאי אמרת ממש
דלמא ביהדי דסמינן לעיניה מיית
והוה ליה עין ונפש תחת עין. מיהו
שמעינן מינה דלא תעביד ביה מרתוי
לא שגא מת בצאותה מכה לא שגא לא
מת: סלקא דעין אמינא קידוש הוא
שחידשה תורה בקנסם
קמ"ל ולרבה דאמר
תורה בקנס אע"ג דמי
חרם מאי עביד ליה
חנניא בן עקיבא: מ
ונתגרשה רבי יוסי הג
ר"ע אומר דג"ש לה
גמ' מ"ט דר' יוסי ה
לא אורשה הא אורס
אשר לא אורשה לאב
אלא מעתה נערה ולי
בתולה ולא בעולה ה'
הכא נמי לגמרי אמר
מביעי ליה לכדתניא
לנערה שנתארסה ונ
דברי ר' יוסי הגלילי
וקנסה לאביה והדן ב'
בכסף קידושיה ואביה
כסף קידושיה אע"פ
לאביה אף כסף קנ
ונתגרשה לאביה א"
אורשה מופנה להקיי
נאמר כאן אשר לא או
לא אורשה מה כאן ג'
שקלים אף כאן שקלים
לא אורשה לג"ש וב

נמי מאידך תנא דבי חזקיה נפקא כלומר ע"כ לא אינטריך כל
 ריך קרא למפטריה בלא כל חרס הוה פטרינן ליה מאידך תנא ד
 וי"ל דכל חרס לא יפדה משמע ליה בזמנו ש

סלֶקָא דעתך אמינא חידוש הוא קמ"ל. אע"ג דזממנ' מ' דכ"ל מתנינ' כל חייבי מיתות דקמני וכל המתחייב בנג

מתני' כר"ע אחיא דהא אשת אחיו ואשת אחי אביו דתנו לעיל יש לה קנס לא א